

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2014-2015

basisschool De Hoeksteen

Plaats : Giessenburg
BRIN nummer : 04MY|C1
Onderzoeksnummer : 277905
Datum onderzoek : 16 oktober 2014
Datum vaststelling : 6 januari 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 16 oktober 2014 heeft de inspectie basisschool De Hoeksteen bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over de kwaliteit van het onderwijs, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2014-2015. Tevens is gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

Vooraf:

- Controleren van de wettelijke voorschriften, waaronder onderwijstijd;
- Analyseren van alle documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

Tijdens:

- Bestuderen van schooldocumenten waarin de school haar beleid en aanpak op diverse terreinen verwoordt;
- Bijwonen van lessen in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 2^a, 3^a, 4^a, 6^a, 7^a en 8^a;
- Gesprekken met de directie, de intern begeleiders en leraren zijn gevoerd;
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur na afloop van het schoolbezoek.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 worden de bevindingen van het onderzoek op basisschool De Hoeksteen gegeven. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

Op basisschool De Hoeksteen zijn alle onderdelen die de kern vormen van goed onderwijs van voldoende niveau. De leerresultaten zijn zowel aan het einde als op tussentijdse momenten voldoende. Ook in het onderwijsleerproces en in de zorg voor leerlingen die op- en uitvallen liggen er geen tekortkomingen. Datzelfde geldt voor de zorg voor kwaliteit. Op een enkel onderdeel is deze zelfs als 'goed' beoordeeld.

Het team van de school is trots op de manier waarop zij met de leerlingen omgaan: er is veel zorg voor de kinderen en zij voelen zich erg betrokken bij de ontwikkeling en voortgang van hun leerlingen. Er zijn veel specialisaties binnen het team, waaronder taal-lezen, rekenen en gedrag. ICT-onderwijs en de sprong naar de 21st Century Skills zijn onderdelen waar de school zich verder in wil bekwamen.

Hieronder volgt een toelichting op dit oordeel.

Toelichting

Leerresultaten

Basisschool De Hoeksteen slaagt er steeds in om boven de bovengrens te scoren als het gaat om de Cito-Eindtoets. Ook over de laatste drie jaren (2012, 2013 en 2014) is dit het geval. Daarom is indicator 1.1 als 'goed' beoordeeld.

Op tussentijdse momenten zijn de resultaten op de toetsen voor technisch lezen in groep 4, begrijpend lezen in groep 6 en rekenen en wiskunde in groep 4 en 6 eveneens op het verwachte niveau. Alleen voor technisch lezen in groep 3 werden onvoldoende resultaten behaald op de laatst afgenomen toets.

Momenteel zitten er geen leerlingen in groep 8 die op grond van hun capaciteiten met een ontwikkelingsperspectief worden begeleid via het samenwerkingsverband. Daarom wordt indicator 1.4 niet beoordeeld.

Het niveau van de sociale competenties wordt met een landelijk genormeerd instrument in kaart gebracht. De resultaten van de huidige groep 8 liggen op een voldoende niveau.

Onderwijs en leren

Het leerstofaanbod voor Nederlandse taal (inclusief begrijpend lezen) en rekenen en wiskunde voldoet aan de kerndoelen en wordt aan (nagenoeg) alle leerlingen tot aan het niveau van groep 8 aangeboden.

In de kleutergroepen wordt gewerkt aan de hand van thema's, waarbij in de planning duidelijk wordt aangegeven welke tussendoelen voor beginnende geletterdheid en gecijferdheid in de komende periode aan bod komen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de doelen van de jongste en oudste kleuters en de activiteiten en opdrachten vormen tezamen met de observaties van de leerkracht een voldoende basis om zicht te krijgen op de ontwikkeling van deze jongste groep leerlingen. In die zin is de garantie dat het aanbod in de kleutergroepen hen optimaal voorbereidt op de overgang naar groep 3 aanwezig.

De lessen beginnen en eindigen op tijd en er gaat weinig tot geen tijd verloren aan ordeverstoringen of het wisselen van de lessen. De leerlingen wachten niet te lang op de volgende opdracht of instructie en de materialen liggen klaar. Tijdens de bezochte lessen is gebleken dat in het didactisch handelen van de leerkrachten voldoende aandacht is voor doelmatigheid, interactie en stimulans. De uitleg is steeds kort en bondig, vaak aansprekend en gericht op de belevingswereld van de leerlingen. Het lesdoel krijgt een belangrijke plaats in de uitleg. Er is structuur in de onderwijsactiviteiten en de leerkrachten slagen erin om met doelmatig klassenmanagement de aandacht en concentratie van de leerlingen vast te houden. Zij werken enthousiast aan de opdrachten en zijn geïnteresseerd in de behandelde stof.

In alle groepen heerst een sfeer die leren en ontwikkelen bevordert en er is sprake van een respectvolle en betrokken omgang met elkaar: zowel de leerkrachten naar hun leerlingen toe als tussen de leerlingen onderling.

Basisschool De Hoeksteen heeft een veiligheidsbeleid opgesteld dat incidenten moet voorkomen en de veiligheidsbeleving van personeel en leerlingen wordt in kaart gebracht. Er is daarom voldoende zicht op de actuele veiligheidsbeleving van deze groepen. Ook is er duidelijkheid over het handelen na incidenten in en om de school.

De afstemming op verschillen tussen leerlingen is voldoende. De gebruikte methoden gaan voldoende in op niveauverschillen. Preteaching behoort tot de mogelijkheden, evenals de verlengde instructiemomenten in en buiten de groep. Uitbreiding van de onderwijstijd gebeurt met bijvoorbeeld huiswerk. Alle groepen werken met groepsplannen voor de verschillende vakken, waarin de leerlingen naar niveau zijn ingedeeld (basis, zorg en plus).

Zorg en begeleiding

Basisschool De Hoeksteen beschikt over een toetsinstrumentarium dat past bij de leerlingenpopulatie en de vorderingen en ontwikkeling van alle leerlingen in kaart brengt. Signalering van leerlingen die op- en uitvallen gebeurt doorgaans in de groepsbespreking. De uitkomsten hiervan leiden tot extra hulpactiviteiten. Analyses over waar en welke hiaten (mogelijk in voorgaande jaren) zijn ontstaan, een gerichte keuze in de inzet van materialen, aanpak en methodieken of het bepalen van evaluatiemiddelen maken dit vervolgens mogelijk. In de trajecten van extra zorg is sprake van een planmatige en doelgerichte werkwijze. Hierdoor kan effectief geëvalueerd worden of de geboden hulp het verwachte resultaat heeft gehad en - indien nodig - hoe de verdere hulp moet worden vormgegeven.

Kwaliteitszorg

Slechts een beperkt deel van de leerlingen heeft een extra leerlingengewicht (zo'n zeven procent). De school kent de belemmeringen en mogelijkheden van haar populatie voldoende en houdt hier rekening mee bij de invulling van haar onderwijs. Zo vallen de resultaten van het technisch lezen en spelling de laatste tijd behoorlijk tegen. De school heeft hiertoe inmiddels enkele maatregelen genomen.

Het analyseren van de resultaten vindt tweemaal per jaar plaats. Tegenvallende resultaten worden schoolbreed besproken en leiden tot gerichte verbetermaatregelen.

Er is een systematiek voorhanden waarbij de eigen kwaliteit regelmatig (ten minste een keer in de vier jaar), volledig (alle aspecten van onderwijs en leren) en objectief (met behulp van een genormeerd instrument) in kaart wordt gebracht. Het jaarplan, waarin de verschillende verbeteractiviteiten worden opgenomen, is voldoende richtinggevend en heeft een directe link met de geconstateerde aandachtspunten/verbeterpunten die vanuit de afgenomen kwaliteitskaarten naar voren komen. Zo wordt de komende tijd opnieuw de missie en visie op het kleuteronderwijs bepaald. Ook ouderparticipatie en -betrokkenheid worden onder de loep genomen. Daarnaast zijn de trajecten voor handelings- en opbrengstgericht werken reeds gestart. De manier waarop de school haar tekortkomingen in kaart brengt en deze omzet in gerichte verbeteractiviteiten is een voorbeeld voor andere scholen. In de uitvoering en tijdens de evaluatie (Zijn onze doelen bereikt?) wordt niets aan het toeval overgelaten. Daarom is indicator 9.4 als 'goed' beoordeeld.

Er is een systematiek voor het verzamelen, bespreken en aanpassen van allerlei processen, procedures en afspraken die op de school gelden. Ook is er sprake van geplande en op onderdelen gerichte lesbezoeken, waarin bepaalde

onderwerpen binnen bijvoorbeeld het didactisch handelen worden bekeken door de schoolleiding of collega's. Zo kan de school nagaan in hoeverre bepaalde onderdelen en aspecten voldoen aan de gewenste kwaliteit: met andere woorden het actief vasthouden van bereikte kwaliteit en verbeteringen.

Burgerschap en sociale integratie

De inspectie beoordeelt of de school een aanbod heeft voor bevordering van burgerschap en integratie. Ze betreft daarbij de aandacht voor (a) sociale competenties, (b) de samenleving en de diversiteit daarin, (c) basiswaarden en de democratische rechtsstaat en (d) de mate waarin de school een leeromgeving biedt waarin burgerschap en integratie ook in de praktijk worden gebracht. Het leerstofaanbod (indicator 2.6) op basisschool De Hoeksteen voldoet aan alle bovengenoemde punten.

De school schenkt voldoende aandacht aan mogelijke risico's in de sociale context van de school en de opvattingen en uitingen van leerlingen op het terrein van burgerschap en integratie. Ook zijn de visie op burgerschap, de planmatige uitwerking daarvan en de verantwoording van de invulling die de school daaraan geeft voldoende uitgewerkt (indicator 9.7).

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

Het onderwijs op basisschool De Hoeksteen is op alle onderzochte onderdelen op orde. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden blijft het basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw bekeken wordt of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

Wel heeft de inspectie, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateert de inspectie dat de school geen specifieke informatie in deze documenten heeft opgenomen over de wijze waarop de extra ondersteuning voor het jonge kind plaatsvindt. De inspectie heeft de school verzocht dit te herstellen.

Toelichting vereisten Passend Onderwijs

In de **schoolgids** moet informatie zijn opgenomen over:

- de wijze waarop de ondersteuning van het jonge kind (kinderen tot en met groep 4) wordt vormgegeven;
- de wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven;
- het samenwerkingsverband en in voorkomend geval de samenwerkingsverbanden waarbij het bevoegd gezag van de school is aangesloten.

In het **schoolplan** moet bij het onderwijskundig beleid worden verwezen naar het schoolondersteuningsprofiel of moet op andere wijze duidelijk worden dat de school het schoolondersteuningsprofiel heeft betrokken bij haar beleid.

Voor leerlingen met extra ondersteuning stelt de school een **ontwikkelingsperspectief** op dat aan de wettelijke vereisten voldoet.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				•	
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	